

Dejavniki za izbor študija fizioterapije, poznavanje poklica in želena usmeritev

Factors that influence the decision for physiotherapy study, knowledge of the profession and preferred professional field

Danila Tominc¹, Sonja Hlebš¹, Urška Puh¹

IZVLEČEK

Uvod: Želeli smo ugotoviti dejavnike za izbor študija fizioterapije, poznavanje izbranega poklica, želje in načrte glede podiplomskega izobraževanja in poklicnih usmeritev. **Metode:** Anketiranih je bilo 222 študentov prvega in tretjega letnika fizioterapije na Zdravstveni fakulteti Univerze v Ljubljani. Uporabljena je bila opisna statistika in test hi-kvadrat. **Rezultati:** Najpomembnejši dejavnik za izbiro študija fizioterapije je bilo veselje do dela z ljudmi. Kot značilnosti poklica fizioterapevt je največ preiskovancev označilo potrebo po poklicu, zanimivost poklica, razsežno znanje posameznika, ugled v družbi in zanesljivost službe. Največja pomanjkljivost poklica je bila, da fizioterapevtov zdravniki ne cenijo dovolj, pri čemer je prišlo do statistično značilnih razlik med spoloma. Z zaposlitvenimi možnostmi je bila večina seznanjena. Menili so, da se je v Sloveniji lažje zaposliti kot v tujini. Najbolj zeleno področje dela je bila mišično-skeletna fizioterapija, zaposlitveno mesto pa zasebna praksa. Študentje tretjega letnika so menili, da delo ni dobro plačano, v prvem letniku so menili obratno, razlika je bila statistično značilna. **Sklep:** Poklic fizioterapevta v Sloveniji premalo poznajo, kar je lahko vzrok, da so si študentje ustvarili idealno podobo poklica. Povečati je treba zanimanje mladih tudi na drugih področjih fizioterapevske dejavnosti.

Ključne besede: izobraževalni program, mnenje študentov, poklic fizioterapija, poznavanje poklica.

ABSTRACT

Background: The aim of the study was to identify factors which influenced the decision to study physiotherapy, the knowledge of the profession, wishes and plans for postgraduate education and professional orientation. **Methods:** 222 1st and 3rd year students of physiotherapy at the Faculty of Health Sciences in Ljubljana participated in the study. Descriptive statistics and chi-square were used. **Results:** The most important factor to study programme was pleasure in working with people. Characteristics of physiotherapy as a profession were the need for the profession, attractiveness, appreciation of the profession, extensive knowledge, reputation and a reliable post. The biggest drawback of the profession was insufficient appreciation of physical therapists by doctors; there was a statistically significant difference between the sexes. The majority of the students were familiar with employment opportunities. They believed that it is easier to find job in Slovenia compared to abroad. The most desired work area was musculoskeletal physiotherapy and preferred workplace private practice; 3rd year students believed physiotherapy is not a well-paid profession, while 1st year students disagreed; the difference was statistically significant. Women considered physiotherapy as a well-paid profession and men not, the difference was statistically significant. **Conclusion:** Physiotherapy as a profession is not familiar enough in Slovenian society. This may be the reason why students created an ideal image of the profession. There is a need to increase interest in other fields of physiotherapy among young people.

Key words: educational programme, student opinion, physiotherapy as a profession, knowledge of the profession.

¹ Univerza v Ljubljani, Zdravstvena fakulteta, Ljubljana

Korespondenca/Correspondence: Danila Tominc, dipl. fiziot.; e-pošta: dtominc@gmail.com

Prispelo: 16.06.2013

Sprejeto: 12.08.2013

UVOD

Po standardih Svetovnega združenja za fizioterapijo (World Confederation for Physical Therapy – WCPT) je fizioterapevt avtonomen strokovnjak, ki mora imeti pri svojem delu možnost strokovne presoje in odločanja znotraj meja poklicnih kompetenc, znanja in strokovnega področja (1). Interesi in dejavniki, ki spodbudijo študente za študij fizioterapije, ter njihovo poznavanje poklica in zaposlitvenih možnosti vplivajo na načrtovanje študijskih programov in razvoj fizioterapevske stroke (2).

Fizioterapija se ukvarja z opredeljevanjem in izboljšanjem kakovosti posameznikovega življenja in njegovih zmožnosti za gibanje na področjih preventive, zdravljenja, rehabilitacije in rehabilitacije. Obsega postopke, pri katerih sta gibanje in funkcijska sposobnost posameznika obravnavana glede na okoliščine, kot so staranje, poškodbe, bolezni, okvare, stanja ali dejavniki okolja. Namen fizioterapije pa je pri posameznikih in vsem prebivalstvu razvijati, vzdrževati in ponovno vzpostaviti optimalno gibanje in funkcijske sposobnosti v vseh življenjskih obdobjih (3). Fizioterapija tako vključuje interakcije med fizioterapevtom, pacienti oziroma uporabniki, drugimi zdravstvenimi delavci, družinami in institucijami ter programi, pri čemer je ocenjena zmožnost gibanja in se dogovorjeni cilji skladajo, z uporabo znanja in spretnosti (4).

Glede na podatke ER-WCPT iz leta 2005 je število na novo vpisanih študentov vsako leto po posameznih državah: 1800 na Nizozemskem, 2500 v Italiji, 2804 v Veliki Britaniji, 3200 v Španiji, 9680 v Nemčiji in od 40 do 60 v Sloveniji (5). Število vpisanih študentov na Poljskem se povečuje, tako da je bilo v študijskem letu 2008/2009 vpisanih več kot 11 000 študentov na 150 univerzitetnih fakultet (6). Veliko zanimanje za poklic fizioterapevta vpliva na zaposlitvene možnosti. Nekatere evropske države tako nimajo težav z zaposlitvijo fizioterapevtov (Avstrija, Češka, Francija, Irska, Italija, Latvija, Nizozemska in Portugalska), v Španiji, Grčiji in Bolgariji pa se pojavlja visoka stopnja brezposelnosti (od 10 do 15 %) (5). Predvideva se, da bo potreba po poklicu fizioterapevt v Evropi še nekaj časa naraščala, in sicer zaradi staranja prebivalstva in splošnega naraščanja potreb po fizioterapiji pri ljudeh z zmanjšanimi zmožnostmi (6).

Študijskih programov fizioterapije je v drugih državah več kot v Sloveniji. Da bi se izognili prevelikim razlikam v znanju na nacionalni in mednarodni ravni, je pomembno, da vsi študijski programi upoštevajo smernice, ki jih določa WCPT (2). Izobraževalni program fizioterapije mora biti usklajen s potrebami zdravstva in socialnega varstva nekega naroda. Prvostopenjski študijski programi fizioterapije morajo diplomantu posredovati potrebno znanje, spretnosti in vedenje za izvajanje z dokazi podprte prakse. Študente je treba usposobiti za samostojno, varno in odgovorno izvajanje učinkovite fizioterapevske dejavnosti (7). Od leta 2008 je prenovljeni dodiplomski študijski program fizioterapije na Univerzi v Ljubljani oblikovan tako, da sledi razvoju sodobne fizioterapevske prakse v svetu (8).

V številnih državah so na podlagi raziskav, ki so temeljile na anketah, ugotavljali dejavnike, ki so pri študentih prispevali k izbiri poklica. Raziskave na Poljskem so nastale zaradi visokega števila vpisa v izobraževalne programe fizioterapije. Osredotočili so se na odnos evropskih študentov fizioterapije glede na izbrano poklicno kariero. Ugotovili so, da je bil glavni dejavnik za izbor študija med študenti želja pomagati pacientom (86 % španskih študentov, 81 % poljskih študentov, 79 % čeških študentov) (9). Jain in sodelavci (2011) so navedli, da je bila najpomembnejši razlog za izbor študija med indijskimi študenti privlačnost poklica (57 %) (10). Najpomembnejši razloga za izbor študija med švedskimi in kanadskimi študenti pa sta bila delo z ljudmi in dostopnost službe oziroma možnost dobrega zaslužka (11, 12). V longitudinalni raziskavi na Poljskem so Gotlib in sodelavci (2010 b) spremljali generacijsko študente v prvem in tretjem letniku izobraževanja. Ugotovili so, da večina študentov v prvem (81 %) in nato v tretjem letniku (57 %) ni bila seznanjena z možnostmi zaposlitve po končanem študiju. Pri študentih se je dojemanje prihodnje poklicne poti od anketiranja do anketiranja precej spremenilo skozi študij (13). Jain in sodelavci (2011) ugotovili, da si je v Indiji 90 % anketiranih študentov želelo po končanem študiju nadaljevati izobraževanje s podiplomskim študijem. Večina tistih, ki se je želela zaposliti v Indiji, je to želela v kliničnih centrih (53 %) (10). V raziskavi, ki so jo opravili med švedskimi in kanadskimi študenti, pa

so ugotovili, da so najbolj želena mesta zaposlitve zasebna praksa, mišično-skeletna fizioterapija in fizioterapija v športu (11, 12).

Namen naše raziskave je bil med študenti prvega in tretjega letnika prve stopnje fizioterapije ugotoviti (1) dejavnike za izbor študija fizioterapije in poznavanje izbranega poklica ter (2) želje in načrte glede podiplomskega izobraževanja in poklicnih usmeritev.

METODE

V raziskavo so bili vključeni študentje prvega in tretjega letnika visokošolskega strokovnega študijskega programa prve stopnje fizioterapija na Zdravstveni fakulteti Univerze v Ljubljani, od študijskega leta 2009/2010 do 2011/2012. Ankete so izpolnjevali pred začetkom laboratorijskih vaj ali predavanj ali med odmorom. Pred izpolnjevanjem so bili seznanjeni z namenom in potekom raziskave. Ankete so bile anonimne in prostovoljne.

Anketa je bila tiskana na treh straneh in je vsebovala 14 vprašanj zaprtega tipa, štiri vprašanja polodprtega tipa in eno vprašanje odprtega tipa. Razdeljena je bila na tri dele. V prvem delu so se vprašanja nanašala na dejavnike, ki so prispevali k izbiri študija, in na poznavanje poklica. V drugem delu so se vprašanja nanašala na želje študentov v prihodnosti. Tretji del ankete je bil namenjen demografskim značilnostim anketirancev (spolu, starosti, končani srednji šoli, vzporednemu študiju in končanemu študiju).

Za statistično analizo podatkov smo uporabili Excelova orodja (2010) in SPSS (verzija 20-2011). Rezultate smo analizirali s funkcijami: frekvence za izračun mer centralnih tendenc in mer razpršenosti, križanje za natančnejšo analizo in izračun povezanosti med spremenljivkami ter

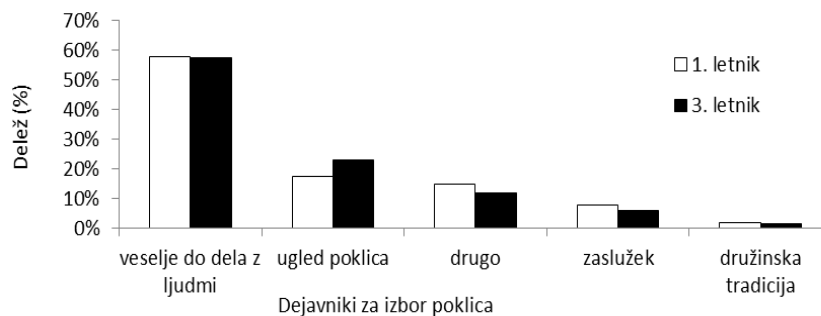
množičen odgovor za seštevanje spremenljivk tam, kjer je bilo mogočih več odgovorov. Mere centralne tendence in razpršenosti smo uporabili pri demografskih značilnostih. Za izračun razlik opisnih spremenljivk med prvim in tretjim letnikom ter med ženskim in moškim spolom smo uporabili test hi-kvadrat ($\alpha = 0,05$), in sicer za vse spremenljivke, razen tiste z »množičnim odgovorom«.

REZULTATI

Razdeljenih je bilo 222 anket. Popolno izpolnjenih anket je bilo 216, nepopolno izpolnjenih pa 6 anket. Med preiskovanci v prvem letniku je bila povprečna starost $19,9 \pm 2,1$ leta (81,6 % žensk). Med preiskovanci tretjega letnika pa je bila povprečna starost $22,3 \pm 2,3$ leta (81,25 % žensk). Največ preiskovancev je končalo srednjo zdravstveno šolo (45 %) ali gimnazijo (31,5 %). Druge srednje šole, ki so jih končali, so bile srednja šola za farmacijo, kozmetiko in zdravstvo, vzgojiteljska, ekonomska, za prehrano in živilstvo, turizem, veterino, trgovska ter tekstilna. Končan študij na visokošolski stopnji je imelo pred vpisom že 3,8 % preiskovancev, vzporedno je študiralo 4,5 % preiskovancev.

Dejavniki za izbor študija in poznavanje poklica fizioterapevt

Preiskovanci so pri izbiri najpomembnejšega dejavnika za študij lahko uporabili množičen odgovor. Najpomembnejši dejavnik, ki je prispeval k izbiri študija, je bilo veselje do dela z ljudmi, sledili so ugled poklica, zaslužek in družinska tradicija. Pod možnost drugo so preiskovanci navajali zanimiv in razgiban poklic, dinamičnost, delo s športniki, potrebe po poklicu v družini, želja pomagati drugim, predhodne izkušnje z lastno terapijo, zanimanje za delovanje telesa, združeno znanje s trenutnim poklicem (slika 1).

Slika 1: Dejavniki, ki so vplivali na izbiro študija, primerjava med preiskovanci prvega in tretjega letnika

Večina preiskovancev (89,6 %) je bila mnenja, da je poklic fizioterapevta zanimiv. Prav tako je večina menila, da je fizioterapevtska stroka oziroma poklic nujno potreben (97,8 %).

Pri mnenju preiskovancev o plači fizioterapevta smo med prvim in tretjim letnikom ugotovili statistično značilne razlike ($p \leq 0,001$) (slika 2).

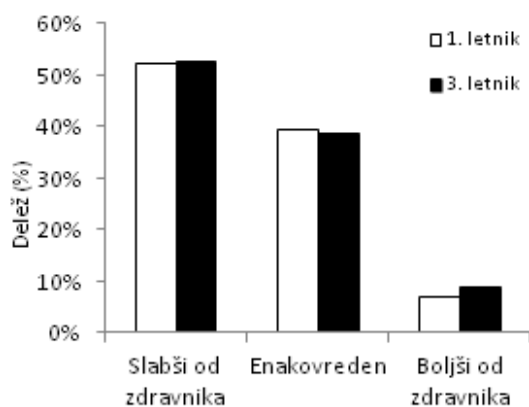
Prav tako smo statistično značilne razlike ugotovili med spoloma ($p \leq 0,01$). Ženske so bile v večini neopredeljene (46 %), vendar so v večjem deležu (30 %) kot moški (25 %) trdile, da je delo fizioterapevta dobro plačano. Moški so bili v večjem deležu (50 %) mnenja, da delo fizioterapevta ni dobro plačano.

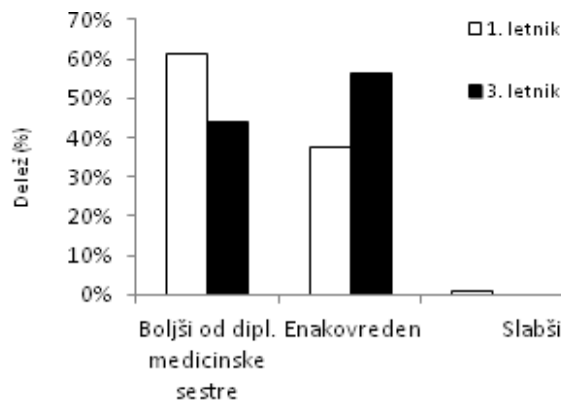
Slika 2: Značilnost poklica fizioterapevta je, da je delo dobro plačano. Primerjava med 1. in 3. letnikom.

Značilnost, za katero je največji delež preiskovancev trdil, da jo ima poklic fizioterapevta, je obsežno znanje posameznika (1. letnik: 90,9 %; 3. letnik: 87,5 %). Več kot polovica vseh preiskovancev (52,8 %) je menila, da je ugled življenjska korist, ki jo lahko doseže fizioterapevt z delom, 18,1 % preiskovancev se s trditvijo ni strinjalo, drugi so bili neopredeljeni (29,3 %). Prav

tako se je večina strinjala, da se s poklicem zanesljivo pridobi služba (57,7 %), veliko preiskovancev pa je bilo tudi pri tem neopredeljenih (25,7 %). Pri značilnostih in poznavanju poklica med preiskovanci po letniku in spolu ni bilo ugotovljenih statistično značilnih razlik.

Primerjava fizioterapevta z zdravnikom

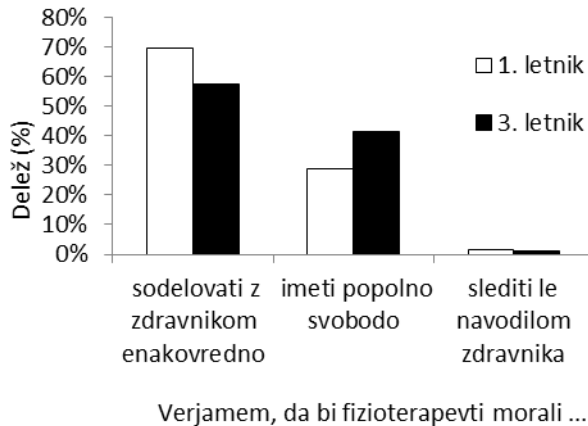
Primerjava fizioterapevta z medicinsko sestro

Slika 3: Primerjava mnenja o položaju fizioterapevta (a) z zdravnikom in (b) diplomirano medicinsko sestro med študenti 1. in 3. letnika fizioterapije

Dojemanje medpoklicnih odnosov

Večina preiskovancev je menila, da dela fizioterapevta zdravniki ne cenijo dovolj (64,5 %). To so preiskovanci označili kot največjo pomanjkljivost poklica. 11,8 % preiskovancev je menilo, da dela ne cenijo dovolj diplomirane medicinske sestre, nekateri preiskovanci (22,1 %) pa se niso strinjali z nobeno izmed teh trditev (primerjava med letniki: slika 3). Ugotovili smo, da je prišlo do statistično značilnih razlik ($p \leq 0,05$) med spoloma, saj so se mnenja o pomanjkljivostih poklica v večini razlikovala.

Ugotovili smo, da je večina preiskovancev menila, da bi fizioterapevti morali sodelovati z zdravnikom enakovredno (65,3 %). Manjši delež je bil mnenja, da bi morali imeti fizioterapevti popolno svobodo pri odločanju glede fizioterapevske obravnave ob upoštevanju zdravnikove diagnoze (33,3 %). Redki pa so menili, da bi fizioterapevti morali slediti le navodilom zdravnika (1,4 %). Statistično značilnih razlik med letnikom in spolom nismo ugotovili (primerjava med letniki: slika 4).

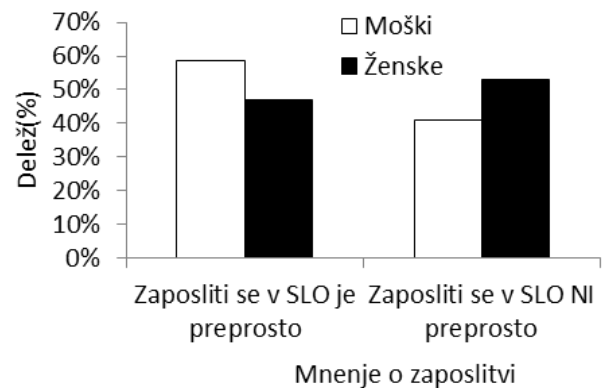
Slika 4: Primerjava 1. in 3. letnikov na vprašanje Verjamem, da bi fizioterapevti morali ...

Podiplomski študij in zaposlitev

Polovica preiskovancev je želela po dodiplomskem študiju nadaljevati s študijem druge stopnje ob delu (53,8 %), 27,2 % preiskovancev si je želelo le zaposlitev, medtem ko si je 19 % želelo nadaljevati le s študijem druge stopnje. Statistično značilna razlika med 1. in 3. letnikom ni bila ugotovljena. Opazne pa so bili razlike v deležih. V 1. letniku je 58,5 % preiskovancev želelo nadaljevati s študijem druge stopnje ob delu, 21,8 % pa jih je želelo nadaljevati le s študijem druge stopnje. V 3. letniku

si je le zaposlitev želelo 40,5 %, nadaljevanje z drugo stopnjo študija ob delu pa 45,6 % preiskovancev. Opazne razlike v deležih med spoloma so se pojavile v 1. letniku, v katerem so si moški želeli po končanem študiju večinoma le zaposlitev (23 %) in študij druge stopnje ob delu (61,5 %). Ženske pa so si želele nadaljevati s študijem ob delu (57,7 %) ali redno študirati (23,2 %) oziroma se zaposliti (18,9 %).

Preiskovanci so bili z zaposlitvenimi možnostmi večinoma seznanjeni (66,2 %). Manj kot polovica preiskovancev (26,6 %) je bila prepričana, da je pridobitev zaposlitve v Evropi s slovensko izobrazbo preprosta, 72,5 % preiskovancev je trditev zanikalo (primerjava po spolu: slika 5).

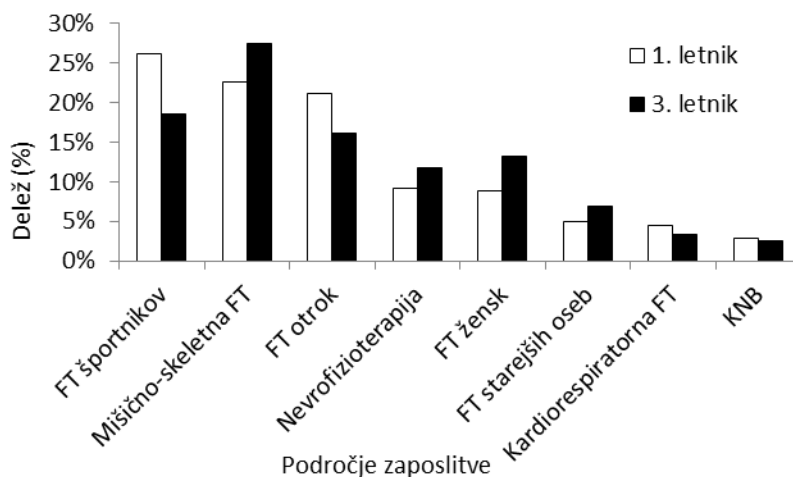

Slika 5: Mnenje o zaposlitvi v Sloveniji med preiskovanci po spolu

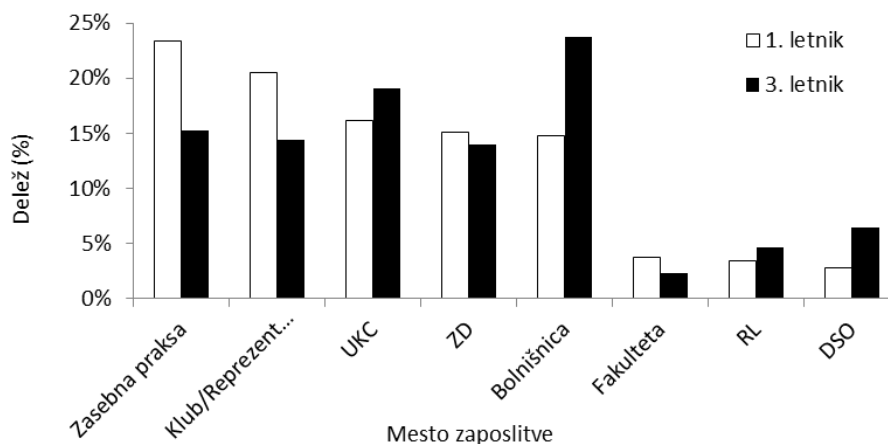
Željeno področje zaposlitve in ustanova

Najbolj želeni področji zaposlitve med preiskovanci sta bili fizioterapija mišično-skeletnega sistema (24,3 %) in fizioterapija v športu (23,5 %). Najmanjši delež preiskovancev bi si želel delati fizioterapijo s starejšimi osebami (5,6 %), kardio-respiratorno fizioterapijo (4,1 %) in fizioterapijo kroničnih nalezljivih boleznih (2,6 %) (primerjava po letnikih: slika 6).

Največ preiskovancev si je želelo zaposlitev v zasebni praksi (20,3 %). Na drugem mestu je bila zaposlitev v športnem klubu oziroma reprezentanci (18,2 %). Majhen delež preiskovancev pa se je želel zaposliti v domu za ostarele (4,2 %), raziskovalnem laboratoriju (3,9 %) in na fakulteti (3,2 %) (primerjava po letnikih in spolu: slika 7).

Slika 6: Primerjava želenega področja zaposlitve (KNB: Fizioterapija kroničnih nalezljivih bolezni) med študenti 1. in 3. letnika

Slika 7: Primerjava zelene ustanove zaposlitve (UKC: univerzitetni klinični center; ZD: zdravstveni dom; RL: raziskovalni laboratorij; DSO: dom starejših občanov) med študenti 1. in 3. letnika

RAZPRAVA

Namen raziskave je bil ugotoviti dejavnike za izbor študija in poznavanje poklica ter želje glede podiplomskega študija in zaposlitve med študenti 1. in 3. letnika študijskega programa prve stopnje fizioterapija na Zdravstveni fakulteti Univerze v Ljubljani. Ugotovili smo, da so se študentje odločali za študij fizioterapije iz lastnih interesov in želja ter manj iz vidika družbene uspešnosti ali zaposlitvenih možnosti. Tako je večina za najpomembnejši dejavnik pri izbiri študija navajala veselje do dela z ljudmi (57,7 %). Veliko (13,9 %) se jih je odločilo za študij zaradi drugih vzrokov, kot so šport, razgibanost poklica, zanimanje za

človeško telo in gibanje. Te ugotovitve so večinoma primerljive z ugotovitvami predhodnih raziskav (9). Do odstopanj prihaja v državah, v katerih je brezposelnost fizioterapevtov večja (13), ali zaradi razlik v izobraževalnem sistemu (6). Preiskovanci so bili v glavnem enotni pri izboru značilnosti, ki opredeljujejo poklic. V predhodnih raziskavah so Gotlib in sodelavci (2011) prav tako prišli do primerljivih rezultatov z našimi. Med vsemi evropskimi državami, v katerih so anketirali študente, so ugotovili, da je s poklicem gotovo doseženo obsežno znanje posameznika (9). Pri poznavanju zaposlitvenih možnosti in cenjenosti poklica pa smo ugotovili, da je bilo veliko

preiskovancev v naši raziskavi neopredeljenih, kar kaže na nepoznavanje zaposlitvenih možnosti in družbenega odnosa do poklica v Sloveniji in v tujini. V predhodnih raziskavah so ugotovili, da je veliko preiskovancev seznanjenih z zaposlitvenimi možnostmi v svoji državi in v Evropi (9), prav tako pa si nekateri prizadevajo najti boljšo zaposlitev zunaj svoje države (6).

Za medpoklicne odnose je večina preiskovancev menila, da dela fizioterapevta zdravniki ne cenijo. Pri pregledu predhodnih raziskav nismo našli nobenih podatkov, ki bi se nanašali na medpoklicne odnose med fizioterapevti in drugimi zdravstvenimi delavci.

Pri vprašanih, ki so bistvena za razvoj fizioterapevske dejavnosti in se nanašajo na zaposlitvene želje, smo ugotovili, da se velika večina želi zaposliti na področju mišično-skeletne fizioterapije in v zasebni praksi ali športnih klubih oziroma reprezentancah. Zanimanje za področja v fizioterapiji, na katerih je ponudba oziroma potreba po novih delovnih mestih večja oziroma se bo predvidoma še povečevala (6), je v manjšini. Do primerljivih ugotovitev so prišli tudi v predhodnih raziskavah. Večina preiskovancev na Švedskem si želi zaposlitev na področju fizioterapije v športu in v zasebnih ustanovah. Menijo, da je to najboljši zaslužek in zaželen poklic (11). V Kanadi, kjer imajo podiplomski program fizioterapije, večina preiskovancev izbere študij zaradi boljšega zaslužka ali večjih možnosti zaposlitve v zasebnih ustanovah (12). Jain in sodelavci (2011) so ugotovili, da si največ indijskih študentov želi zaposlitev v kliničnih centrih. Študentje v naši raziskavi so si v primerjavi z ugotovitvami drugih raziskav edini želeli zaposlitev na fakulteti s 15 % (10). Taki izsledki so lahko pokazatelj poklicnih pričakovanj mladih. Šport je v družbi ena izmed privlačnejših tem, s športom so povezane poškodbe in tako tudi rehabilitacija. To je lahko vzrok, zakaj ljudje istovetijo poklic fizioterapevta s športom veliko bolj kot s prirojenimi funkcijskimi nezmožnostmi ali drugimi bolezenskimi stanji. Iz tega vidika narašča priljubljenost poklica v napačni smeri in tako v mladih ljudeh vzbuja napačno sliko o poklicu. Zato lahko prihaja med izobraževanjem pri študentih do nezadovoljstva ali razočaranja, saj lahko hitro spoznajo veliko razsežnost poklica na vseh področjih v zdravstvu (2).

SKLEP

Strokovno področje fizioterapije je v Sloveniji premalo znano v vsej svoji širini in je velikokrat omejeno le na poškodbe ali telesno dejavnost. Za oblikovanje nove podobe poklica bo treba spremeniti mišljenje o poklicu v Sloveniji. Tako bi lahko povečali zanimanje mladih tudi za tista področja fizioterapije, na katerih so nujno potrebni fizioterapevti, vendar je zanimanje zanje manjše.

LITERATURA

1. WCPT-World Confederation for Physical Therapy. Policy statement. Education. London: Word Confederation for Physical Therapy, 2011 b. Dosegljivo na: www.wcpt.org. <26. 1. 2013>
2. WCPT-World Confederation for Physical Therapy. WCPT guideline for physical therapist professional entry level education. London: Word Confederation for Physical Therapy, 2011 c: 4–8. Dosegljivo na: www.wcpt.org. <26. 1. 2013>
3. WCPT-World Confederation for Physical Therapy. Policy statement. Description of physical therapy. London: Word Confederation for Physical Therapy, 2011 a. Dosegljivo na: www.wcpt.org. <26. 1. 2013>
4. WCPT-World Confederation for Physical Therapy. Policy statement. Autonomy. London: Word Confederation for Physical Therapy, 2011 d. Dosegljivo na: www.wcpt.org. <26. 1. 2013>
5. ER WCPT-European Region of the World Confederation for Physical Therapy. Number of physiotherapists. London: World Confederation for Physical Therapy, 2005 b. Dosegljivo na: <http://www.physio-europe.org>. <16. 1. 2013>
6. Gotlib J, Bialoszewski D, Sierdzinski J, et al. (2010) a. A comparison of the perceptions and aspirations of third-year physiotherapy students trained in three educational settings in Poland. *Physiotherapy*. 96: 30–7.
7. Puh U, Hlebš S (2011). Z dokazi podprta praksa in smernice klinične prakse v fizioterapiji. 14. kongres fizioterapevtov Slovenije: Z dokazi podprta praksa. 19 (6): 1–10.
8. Puh U, Hlebš S (2009). Fizioterapija prihodnosti: z dokazi podprta praksa. *Rehabilitacija*. 8 (1): 53–58.
9. Gotlib J, Bialoszewski D, Opavsky R, et al. (2011). Attitudes of European physiotherapy students towards their chosen career in the context of different educational systems and legal regulations pertaining to the practice of physiotherapy: implications for university curricula. *Physiotherapy*. 98 (1): 76–85.

10. Jain R, Menezes R, Chawla P, Rao P, Kotian M, Jain A (2011). Career Choice among Physiotherapy Students at Mangalore, India. *Journal of Clinical and Diagnostic Research*. 5 (2): 344–46.
11. Ohman A, Stenlund H, Dahlgren L (2001). Career Choice, Professional Preferences and Gender – the Case of Swedish Physiotherapy Students. *Advances in Physiotherapy*. 3: 94–07.
12. Ohman A, Solmon P, Finch E (2002). Career Choice and Professional Preferences in a Group of Canadian Physiotherapy Students. *Advances in Physiotherapy*. 4: 16–22.
13. Gotlib J, Bialoszewski D, Cabak A, et.al. (2010 b). Analysis of changes in attitudes towards starting the chosen career among physiotherapy students during their Bachelor program studies at university level schools of different educational orientations. *Physiotherapy*. 1: 25–36.